Τό εὐρωπαϊκό καί ἀμερικανικό κίνημα

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ

Οἱ ἐργατικοί στόχοι καί ἡ τακτική

Τοῦ συνεργάτη τῶν «Νέων» ΚΩΣΤΑ ΣΟΦΟΥΛΗ

ΣΗΜΑΣΟΣ εἶναι γνωστό, ἡ Κοινή Ἀγορά περνάει τή φάση — τῆς οἰκονομικῆς ὁλοκληρώσεώς της, πού σημαίνει ὅτι ἔχει πρός τό παρόν ρίξει ὅλο τό βάρος στήν ἐπίλυση τῶν «πρακτικῶν» προβλημάτων πού ἀνακύπτουν ἀπό τή θέληση τῶν συνεταίρων της νά δημιουργήσουν μιά ἐνιαία ἀγορά γιά ὁλόκληρη τήν Εὐρώπη τῶν Ἕξη ἤ τῶν Δέκα, μετά τήν εἴσοδο τῆς Ἀγγλίας καί τῶν στενῶν συνεργατῶν της τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν.

● ΚΑΝΕΙΣ βέβαια δέν μπορεῖ νά ὑποστηρίξη στά σοβαρά, ὅτι τά θέματα τῆς οἰκονομικῆς ἑνοποιήσεως δέν εἶναι πολιτικά. Κατά συνέπεια δέν μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι καί ἡ παροῦσα φάση τῆς εὐρωπαϊκῆς ἑνοποιήσεως δέν ἔχει πολιτικό περιεχόμενο καί πολιτική σημασία. Ἡ προσπάθεια, ὅμως, «πρακτικοποιήσεως» τῶν προβλημάτων τῆς κατηγορίας αὐτῆς, προκειμένου νά ἀποφευχθῆ ἡ σύμμιξή τους καί ἐμπλοκή σέ θέματα γενικῆς πολιτικῆς εἶναι τετραετής. Στήν ἑπομένη περίοδο, δηλαδή τό 1970, ἡ γαλλική C.G.T. ἀκολούθησε τό παράδειγμα τῶν Ἰταλῶν κομμουνιστῶν. Προηγουμένως, ἀπό τόν Μάιο τοῦ 1967 οἱ δύο βασικές κομμουνιστικές συνομοσπονδίες τῆς Κοινότητος, ἡ γαλλική καί ἡ ἰταλική, ἄνοιξαν κοινό γραφεῖο στίς Βρυξέλλες καί ἐπικοινωνοῦν μέ τά ἐπίσημα ὄργανα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος διά μέσου κοινῆς Μονίμου Ἐπιτροπῆς. Ἔτσι, ὁ ὑπό κομμουνιστικό ἔλεγκο χῶρος τοῦ εὐρωπαϊκοῦ συνδικαλισμοῦ πλησίασε σημαντικά τίς θέσεις τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐλευθέρων καί τῶν καθολικῶν συνδικάτων, πράγμα πού δημιούργησε σέ πολλούς τήν ἐντύπωση, ὅτι θά μποροῦσαν νά περιμένουν σύντομα κάποια ἐκδήλωση ὀργανικῆς ἑνότητος τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος σέ πανευρωπαϊκή κλίμακα. Μιά τέτοια προοπτική, ὅμως, φαίνεται καί σήμερα ἀκόμη σάν ὑπεραισιόδοξη καί ἐλάχιστα πιθανή, τουλάχιστο γιά τό ἀμέσως ποσοχές μέλλον. Ὅπως θά μᾶς ἀποκαλύψη ἡ ἔρευνά μας στήν συνέχεια, κοθηεῖναι γνωστό, ἡ Κοινή Ἀγορά περνάει τή φάση — τῆς οἰκονομικῆς ὁλοκληρώσεώς της, πού σημαίνει ὅτι ἔχει πρός τό παρόν ρίξει ὅλο τό βάρος στήν ἐπίλυση τῶν «πρακτικῶν» προβλημάτων πού ἀνακύπτουν ἀπό τή θέληση τῶν συνεταίρων της νά δημιουργήσουν μιά ἐνιαία ἀγορά γιά ὁλόκληρη τήν Εὐρώπη τῶν Ἕξη ἤ τῶν Δέκα, μετά τήν εἴσοδο τῆς Ἀγγλίας καί τῶν στενῶν συνεργατῶν της τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν.

● ΚΑΝΕΙΣ βέβαια δέν μπορεῖ νά ὑποστηρίξη στά σοβαρά, ὅτι τά θέματα τῆς οἰκονομικῆς ἑνοποιήσεως δέν εἶναι πολιτικά. Κατά συνέπεια δέν μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι καί ἡ παροῦσα φάση τῆς εὐρωπαϊκῆς ἑνοποιήσεως δέν ἔχει πολιτικό περιεχόμενο καί πολιτική σημασία. Ἡ προσπάθεια, ὅμως, «πρακτικοποιήσεως» τῶν προβλημάτων τῆς κατηγορίας αὐτῆς, προκειμένου νά ἀποφευχθῆ ἡ σύμμιξή τους καί ἐμπλοκή σέ θέματα γενικῆς πολιτικῆς

● ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ, λοιπόν, πού τίθεται ἤδη εἶναι: Ἡ δημιουργία εὐρωπαϊκῶν συνδικάτων, πού ἐπιδιώκεται ἀπό τίς ἐξελίξεις, θά ἀκολουθήση ἄραγε τήν «πρακτικαλιστική» κατεύθυνση πού ἀκολουθεῖ ἡ Κοινή Ἀγορά στήν παροῦσα φάση της; Μέ ἄλλα λόγια, τό ἰδεολογικό ἐπιστέγασμα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος θά παραχωρήση μήπως τή θέση του στό ἀμερικανικό πρότυπο;

ΠΟΙΑ θέση κράτησαν οἱ ἐκπρόσωποι τῶν βασικῶν τάσεων τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος ἀπέναντι στό πρόβλημα τῆς εὐρωπαϊκῆς ἑνότητος; Ἐδῶ θά ἀναφερθοῦμε σέ γενικές μόνο γραμμές στό θέμα, γιατί στήν συνέχεια τῆς ἐρεύνης μας θά δώσουμε τόν λόγο στούς ἴδιους τούς ἐνδιαφερομένους γιά νά ἐξηγήσουν καλύτερα τή θέση τους, πρίν διαγράψουμε τά συμπεράσματά μας.

● ΑΜΕΣΩΣ μετά τόν πόλεμο, μόλις ἄρχισε νά συγκεκριμενοποιῆται ἡ εὐρωπαϊκή κίνηση, τά ἐλεύθερα συνδικάτα, καθώς καί οἱ ριώτερες ὀργανώσεις τῶν καθολικῶν, ἐκδηλώθηκαν ἀπερίφραστα ὑπέρ τῆς ἑνισίας Εὐρώπης. Πολύ σύντομα, τά στελέχη πού προέρχονταν ἀπό αὐτές τίς δύο περιοχές τοῦ εὐρωπαϊκοῦ συνδικαλισμοῦ, πέρασαν σέ φάση ἐνεργοῦ ἀναμίξεως στήν εὐρωπαϊκή κίνηση, καί μπορεῖ νά πῆ κανείς ὅτι συνέβαλαν ἀποφασιστικά στήν παγίωση τῆς εὐρωπαϊκῆς ἰδέας σέ ἕνα μεγάλο μέρος τῆς κοινῆς γνώμης τῶν χωρῶν τους, πράγμα πού διευκόλυνε τούς πολιτικούς νά προχωρήσουν στήν οὐσιαστική ἀντιμετώπιση τοῦ θέματος, πού κατέληξε στήν ὑπογραφή τῆς Συμβάσεως τῆς Ρώμης.

● ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ἄξονας τῆς εὐρωπαϊκῆς κινήσεως μέσα στά συνδικάτα κατά τήν πρώτη φάση, πρίν δηλαδή ἱδρυθῆ ἡ Κοινή Ἀγορά, ἦταν ἡ συνεργασία πάνω σέ κοινά προβλήματα καί ἡ δημιουργία μιᾶς εὐρωπαϊκῆς δυνάμεως γιά τήν ἄσκηση πιέσεων, πάνω σέ ἐθνική βάση, γιά τήν ἱκανοποίηση βασικῶν αἰτημάτων τῆς ἐργατικῆς τάξεως. Μέ ἄλλα λόγια, ἡ αἴσθηση τῆς ἀλληλεγγύης καθόριζε τά πλαίσια καί τούς προσανατολισμούς τῆς εὐρωπαϊκῆς κινήσεως μέσα στά συνδικάτα τῆς κατηγορίας αὐτῆς.

● ΜΕΤΑ τήν ἵδρυση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος, ἡ προσπάθεια τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων τῶν Ἕξη χωρῶν συγκεντρώθηκε κυρίως στήν προώθηση τῆς συμμετοχῆς, τυπικῆς καί οὐσιαστικῆς, ἐκπροσώπων τῶν ἐργαζομένων στά βασικά διασκεπτόμενα καί συλλογικά ὄργανα πού προέβλεπε ἡ ἱδρυτική Συμφωνία καί τά διάφορα πρωτόκολλα πού τήν συνόδευαν.

● ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ τμῆμα τῆς Διεθνοῦς τῶν Ἐλευθέρων Συνδικάτων συνήψε ὀργανικούς δεσμούς μέ τίς ὑπόλοιπες εὐρωπαϊκές ἐθνικές συνομοσπονδίες καί ἰδιαίτερα μέ τό Βρεταννικό Κογκρέσσο Ἐργατικῶν Ἑνώσεων, προεξοφλώντας τήν προοπτική τῆς διευρύνσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος. Ἡ εὐρύτερη αὐτή συνεργασία πάνω σέ εὐρωπαϊκή βάση, μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι διευκόλυνε τίς μετέπειτα ἐξελίξεις στόν χῶρο τῆς ἑνότητος τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος τῆς ἠπείρου μας, παρ' ὅλο ὅτι ἡ στάση πού πῆραν τά βρεταννικά συνδικάτα ἀπέναντι στό θέμα τῆς εἰσδοχῆς τῆς χώρας τους στήν Ε.Ο.Κ. διέψευσε τίς ἐλπίδες πολλῶν πού διάστηκαν νά θεωρήσουν σάν βέβαιη καί ἀπρόσκοπτη τήν μετάβαση στό πανευρωπαϊκό ἐπίπεδο ὀργανικῆς ἑνότητας.

ΑΠΟ τήν πλευρά τῶν ὑπό κομμουνιστικό ἔλεγχο εὐρωπαϊκῶν συνδικάτων, ἡ στάση πού κρατήθηκε ἀπέναντι στό θέμα τῆς εὐρωπαϊκῆς ἑνοποιήσεως ὑπῆρξε ἀπόλυτα ἀρνητική μέχρι καί τό 1966. Μετά τό 1966' ἡ στάση αὐτή μεταβλήθηκε οὐσιαστικά. Ἡ γαλλική C.G.T. καί ἡ ἰταλική C.G.I.L. εἶχαν καταγγείλει ἀνοικτά τήν ἵδρυση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος σάν ἐφεύρημα τῶν καπιταλιστῶν, καί εἶχαν ἀρνηθῆ ρητά νά συμμετάσχουν σέ ὁποιοδήποτε ὄργανο τῆς Κοινότητος. Τόν Μάϊο τοῦ 1966, τό τεῖχος τοῦ ἀρνητισμοῦ πού εἶχαν ἀναγείρει οἱ κομμουνισταί ἀπέναντι στήν Κοινή Ἀγορά ὑπέστη τό πρῶτο ρῆγμα, ὅπως ἀποδείχθη ἀπό τίς μετέπειτα ἐξελίξεις, ἀποτελοῦσε ὑπολογισμένη «γενική δοκιμή» τῆς ὁριστικῆς μεταβολῆς τῶν θέσεών τους. Τόν χρόνο ἐκεῖνο, δύο ἀντιπρόσωποι τῆς Ἰταλικῆς κομμουνιστικῆς συνομοσπονδίας, τῆς C.G.I.L. συμμετέσχον γιά πρώτη φορά στήν σύνθεση τῆς Οἰκονομικῆς καί Κοινωνικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος, τῆς ὁποίας ἡ θητεία τῶν τους. Κατά συνέπεια, ὁ διάλογος εἶναι σχεδόν ἀδύνατος, ἐπειδή οἱ ἐργοδότες δέν ἔχουν ἀπέναντί τους ἔγκυρο συνομιλητή πού νά ἐκφράζη τά κοινά συμφέροντα τῶν ἐργαζομένων τῆς Εὐρώπης.

● Η ΡΙΖΙΚΗ αὐτή διαφορά ἐκτιμήσεως τῆς πραγματικότητος, ὁ ἐντελῶς διαφορετικός τρόπος μέ τόν ὁποῖο οἱ δύο ἐκπρόσωποι τῶν κυριωτέρων τάσεων τοῦ εὐρωπαϊκοῦ συνδικαλισμοῦ ἐρμηνεύουν τά ἴδια, κατά βάση, πραγματικά δεδομένα, δέν ὀφείλεται σέ λάθος διαγνωστικό τῆς πρώτης ἤ τῆς δεύτερης παρατάξεως. Ἡ διαφορά ἐκτιμήσεως ἀποτελεῖ ἀντικαθέφτισμα τῶν διαφορετικῶν κριτηρίων πού οἱ δύο παρατάξεις χρησιμοποιοῦν γιά νά ἑρμηνεύσουν τό ἴδιο φαινόμενο.

● ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ στοιχεῖο στήν ὑπόθεση, εἶναι ὅτι ὁπωσδήποτε ἡ ἐργατική τάξη τῆς Εὐρώπης δέν συμμετέχει στήν λήψη καί ἐφαρμογή τῶν καιρίων ἀποφάσεων πού διέπουν τήν πολιτική τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος. Ἐπο-

Ἀπό μιά πρόσφατη συνεδρίαση τῶν ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ε.Ο.Κ.

τῶν χωρῶν - μελῶν, προσδίδει ἰδιαίτερο χαρακτῆρα στίς σχετικές διαδικασίες, χαρακτῆρα πού ἐμφανίζεται μέ τήν ἐπιμονή τῶν ὑπευθύνων στήν ἄρνησή τους ἀπέναντι στά διάφορα πολιτικά δόγματα, καί τούς ποικίλους ἰδεολογικούς καί φιλοσοφικούς προσανατολισμούς. Ἀλλά ἡ ἄρνηση αὐτή, ἀποτελεῖ καί ἡ ἴδια ἕνα εἶδος κοσμοθεωρίας, μιά ἀρκετά συγκεκριμένη μορφή πολιτικοῦ καί ἰδεολογικοῦ προσανατολισμοῦ. Πρόκειται γιά τόν προσανατολισμό πού οἱ φιλόσοφοι ὀνομάζουν «πρακτικαλισμό» Ἀπ' αὐτόν πηγάζουν οἱ καλοπροαίρετες τεχνοκρατικές ἀντιλήψεις, ἀντιλήψεις πού βρίσκονται ἔξω ἀπό τήν παράδοση τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος. Ὁ Εὐρωπαῖος κάκ γενετῆς αἰσθάνεται ὑποχρεωμένος νά διικαιολογήση φιλοσοφικά, μεταφυσικά, ἰδεολογικά, ἀξιολογικά, κάθε πρακτική του ἐνέργεια. Ἡ πράξη αὐτή καθ' ἑαυτή καί ἡ ἀποτελεσματικότητά της δέν τόν ἐνδιαφέρει στόν ἴδιο βαθμό πού ἐνδιαφέρει τόν τυπικό Ἀμερικανό λ.χ.

● ΑΥΤΗ ἡ βαθμιαία διολίσθηση πρός τόν πρακτικαλισμό καί τήν τεχνοκρατική, ἀπολιτική ἀντίληψη τῶν πραγμάτων, πραγμάτων ἄς σημειώσουμε μέ σαφές πολιτικό περιεχόμενο, ἀσχίζει νά δημιουργῆ βαθμιαῖα μιά καινούργια ἀτμόσφαιρα μέσα στήν ὁποία πρέπει νά προσαρμοσθῆ τό ἐργατικό καί συνδικαλιστικό κίνημα.

ΕΙΝΑΙ, δέ, ὑποχρεωμένο νά ἀναπνεύση τήν καινούργια αὐτή ἀτμόσφαιρα καί νά προσλάβη τά συστατικά πού περιέχει. Τό μέλλον τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἐργατικοῦ καί συνδικαλιστικοῦ κινήματος θά ἐξαρτηθῆ ἀπό τίς ἱκανότητες μετουσιώσεως τῶν νέων αὐτῶν συστατικῶν. Ἂν τό λίπασμα θά γίνη ρεβύθι ἤ κρῖνος, ἐξαρτᾶται ἀπό τήν ὀργανική σύνθεση τοῦ φυτοῦ πού τό ἀπορροφᾶ καί τό ἀφομοιώνει.

● Η ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ αὐτή ἀτμόσφαιρα, μέσα στήν ὁποία ὑποχρεοῦται νά προχωρήση τό εὐρωπαϊκό κίνημα, δέν ἀποτελεῖ ἁπλό νεοκρατικό νεφέλωμα. Δέν εἶναι ἀέρας κοπανιστός, κατάλληλος μόνο γιά ἀνάλυση ἀπό τούς μεταφυσικούς, τούς φιλοσόφους καί τούς ἱστορικούς τοῦ «πνεύματος». Διαμορφώνεται καί ἀποτελεῖται ἀπό συγκεκριμένα προβλήματα πού τά συνδικάτα εἶναι ὑποχρεωμένα νά ἀντιμετωπίσουν γιά νά μπορέσουν νά δικαιολογήσουν τήν ὕπαρξή τους. Τά χειροπιαστά αὐτά προβλήματα ἀνακύπτουν ἀπό τίς ἀποφάσεις γιά τήν ἐναρμόνιση τῆς πολιτικῆς στούς διαφόρους τομεῖς τῆς οἰκονομικῆς καί κοινωνικῆς δραστηριότητος, καθώς ἐπίσης καί ἀπό τήν βαθμιαία ἑνοποίηση τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς ἐργασίας. Σέ μιά ἐνιαία εὐρωπαϊκή ἀγορά, ἀκόμα καί οἱ συλλογικές διαπραγματεύσεις θά πρέπει νά γίνωνται πάνω σέ εὐρωπαϊκή βάση καί ὄχι ἐθνική, ὅπως σήμερα, πρᾶγμα πού καθιστό ἀναγκαία μιά ἀντίστοιχη ὀργάνωση τῶν συνδικάτων. Ἡ ἐμφάνιση «εὐρωπαϊκῶν» κλαδικῶν συνδικάτων θά εἶναι μοιραῖο ἐπακόλουθο τῆς ἐμφανίσεως «εὐρωπαϊκῶν» ἐπιχειρήσεων. Τό ἴδιο ἰσχύει καί προκειμένου γιά τά προβλήματα τῆς γενικώτερης ἐργατικῆς πολιτικῆς: Ἡ δημιουργία μιᾶς ἐνιαίας εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς ἐργασίας, θά μεταθέση τό πρόβλημα τῆς ἀνεργίας σέ εὐρωπαϊκή κλίμακα, γιατί δέν θά εἶναι δυνατό νά ὑπάρχη ἀνεργία στήν Ἰταλία καί ὑπερπασχόληση στή Γερμανία, λ.χ. μήτε θά ἔχη κοαμμιά ἔννοια ἡ ἄσκηση διαφορετικῆς πολιτικῆς σέ κάθε μιά ἀπό τίς δυό, ὅταν τά σύνορα θά εἶναι ἀνοικτά γιά τήν ἀρρώστια.

θερα συνδικάτα, καθώς καί οἱ μερινά γίνεται σαφέστερο ὅτι μάλλον διαμορφώνονται δυο διαφορετικά μεταξύ τους ρεύματα μέσα στόν εὐρωπαϊκό συνδικαλισμό, πού ἀργά ἤ γρήγορα θά δώσουν ἀφορμή γιά νέες ἀνακατατάξεις, χωριστικές ἠάλλον παρά ἑνωτικές.

● ΤΗΝ ΣΤΙΓΜΗ αὐτή, στίς Βρυξέλλες, τό βασικό αἴτημα πού προβάλλεται ἀπό τήν πλευρά τῶν συνδικαλιστῶν εἶναι νά οὐσιαστικοποιηθῆ ἡ συμμετοχή τῶν ἐργατικῶν ἐκπροσώπων μέσα στά ἀποφασιστικά ὄργανα τῆς Κοινότητος Εἶναι ἕνα αἴτημα πού τό συμμερίζονται τόσο οἱ μή κομμουνισταί ὅσο καί οἱ κομμουνισταί, ὅταν πρόκειται γιά τήν ἁπλή λεκτική διατύπωσή του. Οἱ θέσεις τῶν δυο ὁμάδων, ἐν τούτοις, διαχωρίζονται σαφως σ' ὅ,τι ἀφορᾶ τήν ἔννοια καί τό περιεχόμενο πού δίνουν στό ὁμόηχο αἴτημά τους. Θά σταθοῦμε λίγο στό θέμα αὐτό, γιατί ὑπάρχει ἡ ἐντύπωση, ὅτι τό μέλλον τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος στήν εὐρωπαϊκή του κλίμακα θά κριθῆ, κατά πᾶσα πιθανότητα, ἀπό τόν τρόπο πού θά ἑρμηνευθῆ στήν πράξη τό αἴτημα τῆς «συμμετοχῆς».

● ΣΕ ΜΙΑ σειρά ἀπό συνεντεύξεις πού ἔδωσαν στήν ἐπίσημη ἔκδοση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητας «30 Ζούρ ντ' Ἐροπ» οἱ ἐκπρόσωποι τῶν βασικωτέρων τάσεων τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος μέσα στήν Κοινή Ἀγορά ἀποκαλύπτεται ἀκριβῶς ἡ διαφορά ἑρμηνείας πού δίδεται στό αἴτημα τῆς συμμετοχῆς στήν διαμόρφωση τῆς πολιτικῆς τῆς Κοινότητος.

● ΕΤΣΙ, ὁ Τεό Βασσέρκ Γενικός Γραμματεύς τῆς Εὐρωπαϊκῆς συνομοσπονδίας Ἐλευθέρων Συνδικάτων, καί κύριος ἐκφραστής τῆς γραμμῆς τῶν μή κομμουνιστικῶν συνδικάτων στήν Εὐρώπη, παρατήρησε ὅτι ἡ οὐσιαστική συμμετοχή τῶν ἐργατικῶν ἐκπροσώπων στήν διαμόρφωση τῶν ἀποφάσεων τῆς Κοινότητος εἶναι, πρός τό παρόν, ἀνέφικτη, ἐπειδή δέν ὑπάρχει ἀντίστοιχος πρός τά εὐρωπαϊκά συνδικάτα μηχανισμός πού νά ἐκπροσωπῆ τήν ἐργασία, καί ὡς ἐκ τούτου, οἱ Εὐρωπαιοι συνδικαλισταί δέν ἔχουν ἔγκυρο συνομιλητή ἀπέναντί τους γιά νά συζητήσουν τά προβλήματα πού τούς ἀπασχολοῦν.

● ΑΝΤΙΘΕΤΗ ἀκριβῶς θέση παίρνει ὁ Μάριο Ντίντο, Συνομοσπονδιακός Γραμματεύς τῆς ὑπό κομμουνιστικό Ἔλεγχο Ἰταλικῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργασίας, C.G.I.L., πού πιστεύει, ὅτι ἐνώ ἡ ἐργοδοσία ἔχει σφυρηλατήσει μέσα στά πλαίσια τῶν ὀργάνων τῆς Κοινότητος ἰσχυρούς θεσμούς «καπιταλιστικοῦ διεθνισμοῦ», τά εὐρωπαϊκά συνδικάτα δέν ἔχουν φθάσει ἀκόμη οὔτε σ' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τήν ντέ φάκτο κοινή ἐκπροσώπηση τῶν συμφερόν-

μένως, τό αἴτημα ὅλων τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐργαζομένων, εἶναι νά δοεθῆ ὁ τρόπος καλύψεως τοῦ κενοῦ αὐτοῦ, δηλαδή νά ἐξασφαλισθῆ ἡ οὐσιαστική συμμετοχή τῶν ἐργαζομένων στήν διαμόρφωση τῶν ἀποφάσεων πού, σέ μεγάλο ποσοστό, ἀφοροῦν θεμελιώδη συμφέροντά τους. Ἐκεῖ πού ἀποχωρίζονται οἱ δυο τάσεις καί ἀναφαίνεται ἡ διαφορά στά κριτήριά τους — διαφορά πού ἔχει τίς ρίζες της στό ἰδεολογικό ὑπόβαθρο ἀπ' ὅπου ἡ κάθε μιά τους ξεκινᾶ — εἶναι ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο ἡ κάθε μιά τους βλέπει τήν ἔννοια τῆς συμμετοχῆς. Καί, σέ τελευταία ἀνάλυση, ὁ τρόπος πού θά ἐπιλεχθῆ τελικά γιά νά ἱκανοποιηθῆ τό σχετικό αἴτημα, θ' ἀποτελέση καί τόν ἀποφασιστικό παράγοντα πού θά καθορίζη τόν προσανατολισμό πού θά πάση στό μέλλον τό εὐρωπαϊκό συνδικαλιστικό κίνημα.

ΑΣ ΔΟΥΜΕ τά πράγματα μέ μιά λογικώτερη σειρά καί κάπως πιό ἁπλουστευμένα. Πρῶτα - πρῶτα τά πραγματικά δεδομένα. Στήν Κοινή Ἀγορά λειτουργοῦν ἀρκετοί φορεῖς πού, εἴτε ἐκφράζουν μονομερῶς τήν συνισταμένη τῶν ἀπόψεων τοῦ ἑνός ἤ τοῦ ἄλλου πόλου πού ἐμπλέκονται στό θέμα μας, δηλαδή τῆς ἐργοδοσίας καί τῶν ἐργαζομένων, ἤ συνιστοῦν εὐρύτερα ὄργανα μέσα στά ὁποῖα ἐκπροσωποῦνται καί οἱ δυό πλευρές, ὥστε, κατά τεκμήριο, οἱ ἀποφάσεις τῶν τελευταίων αὐτῶν ὀργάνων νά ἀντιπροσωπεύουν τήν συνισταμένη τῶν ἀπόψεων πάνω στίς ὁποῖες συμφωνοῦν οἱ δύο πόλοι. Παράδειγμα τῆς πρώτης κατηγορίας εἶναι ἡ Ἕνωση Εὐρωπαίων Βιομηχάνων. Παράδειγμα τῆς δεύτερης κατηγορίας εἶναι τό Εὐρωπαϊκό Ταμεῖο Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, στήν διοίκηση τοῦ ὁποίου συμμετέχουν ἐκπρόσωποι τῶν ἐργατικῶν συνδικάτων, τῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων καί οἱ ἕξη ὑπουργοί Κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Ἰσαρίθμων χωρῶν - μελῶν τῆς Κοινότητος.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΟΦΟΥΛΗΣ

ΑΥΡΙΟ: Ἡ συνέχεια

ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Αὐξάνεσθε καί πληθύνεσθε

• ΠΟΣΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΕΖΗΣΑΝ ΑΠΟ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΚΟΣΜΟΥ;

Ἑκατομμύρια παιδιά οἀν αὐτό γεννιοῦνται κάθε χρόνο, σέ περιοχές τῆς Γῆς πού ἤδη λιμοκτονοῦν, δίχως καμμιά προγραμματισμένη προσπάθεια γιά τήν ἀντιμετώπιση τῆς ἐπερχομένης συντελείας

ΡΩΜΗ, Φεβρουάριος

ΣΥΜΦΩΝΑ μέ τά δεδομένα τοῦ ΟΗΕ, ἄν συνεχισθῆ ἡ σημερινή πληθυσμιακή ἐκρηξη, τό 2000 ὁ πλανήτης Γῆ θά ἔχη τούς διπλάσιους ἀπό σήμερα κατοίκους. Ἡ διαπίστωση αὐτή θά ἐχη βέβαια τίς συνέπειές της. Σύντομα δέν θά εἶναι πιά δυνατόν νά ἐξευρίσκεται ἀπασχόληση γιά τούς νέους πού ζητοῦν κάθε χρόνο νά προσανατολισθοῦν σέ κάποιο ἐπάγγελμα. Τό πολεοδομικό πρόβλημα πού θά δημιουργήση ὁ ρυθμός αὐτός ἀναπτύξεως θά εἶναι ὀξύτατο, ὅπως ὀξύτατο εἶναι καί τό πρόβλημα τῆς ἐκπαιδεύσεως καί τῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως τῶν τεραστίων πληθυσμῶν πού θά ἀσφυκτιοῦν σέ λίγο στόν πλανήτη μας.

● ΛΟΓΩ ΕΛΛΕΙΨΕΩΣ πηγῶν, δέν εἶναι δυνατό νά ὑπολογισθῆ πόσοι ἄνθρωποι ἔχουν ζήσει συνολικά στόν πλανήτη μας, ἀπό τήν ἐμφάνιση τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ὡς τά σήμερα. Παρ' ὅλα αὐτά, σύμφωνα μέ μιά τελευταία ἔρευνα πού ὀργάνωσε ὁ ΟΗΕ, πρέπει νά ἔχουν ζήσει ὡς τώρα ἐπί τῆς Γῆς περί τά 69 δισεκατομμύρια ψυχές. Αὐτό σημαίνει ὅτι ὁ πληθυσμός τῆς Γῆς, πού σύμφωνα μέ τήν ἀπογραφή τοῦ 1969 ἔχει φθάσει ἤδη τά 3 δισεκατομμύρια, ἀποτελεῖ τό 4% τοῦ πληθυσμοῦ ὅλων τῶν προηγούμενων γενεῶν.

● ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς, ὁ πληθυσμός τῆς Γῆς δέν ξεπερνοῦσε τά 300 ἑκατομμύρια καί μόλις το 1650 ἐφθασε τις 500.000. Ὅταν τό 1825 ὁ Μάλθους διατύπωσε τήν ἀνησυχητική θεωρία, σύμφωνα μέ τήν ὁποία ὁ πληθυσμός τῆς Γῆς εἶναι μοιραῖο νά μεγαλώνη μέ πολύ μεγαλύτερη ταχύτητα ἀπ' ὅσο μπορεῖ νά πολλαπλασιάζωνται τά προς τό ζεῖν μέσα, ζοῦσαν στήν Γῆ 1 δισεκατομμύριο ἄνθρωποι, πού ἔγιναν 2 δισεκατομμύρια ὡς τό 1930 καί τοῖα δισεκατομμύρια ὡς τό 1970.

● ΜΙΑ προσεκτικώτερη ἐξέταση τῶν ἀριθμῶν θά μας δειξη ὅτι, κατά τούς τελευταίους τρεις αἰώνες, δηλαδή ἀπό τό 1650 ὡς τό 1950, ἡ αὔξηση τοῦ πληθυσμοῦ ἦταν πολύ διαφορετική στίς διάφορες περιοχές τῆς Γῆς. Ὁ πληθυσμός τῆς Εὐρώπης π.χ., τριπλασιάσθηκε, οἱ κάτοικοι τῆς Ἀφρικῆς διπλασιάσθηκαν, τῆς Ἀσίας καί τῆς Ὠκεανίας ὀκταπλασιάσθηκαν, ἐνῶ τέλος, ὁ πληθυσμός τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς αὐξήθηκε 13 φορές καί τοῦ ἐδαφικοῦ χώρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν 160 φορές!

● ΥΣΤΕΡΑ ἀπό τή δημογραφική ἔκρηξη πού παρατηρήθηκε μετα τόν Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, ἡ κατάσταση σήμερα εἶναι πολύ διαφορετική, δεδομένου ὅτι ἑπτά ἔθνη - γίγαντες συγκεντρώνουν τά τρία πέμπτα τοῦ παγκοσμίου πληθυσμοῦ. Πρώτη μεταξύ αὐτῶν τῶν χωρῶν ἔρχεται βέβαια ἡ Κίνα μέ τά 750 ἑκατομμύρια τῶν κατοίκων της, πού σύμφωνα μέ τήν ἴδια πάντα ἔρευνα τοῦ ΟΗΕ, θά φθάσουν ὡς τό ἔτος 2000 τό ἕνα δισεκατομμύριο τετρακόσια ἑκατομμύρια κατοίκους! Δεύτερη ἔρχεται ἡ Ἰνδία, πού κι' αὐτή ὡς τό 2000 θά φθάση τό ἕνα δισεκατομμύριο ἑκατό ἑκατομμύρια κατοίκους!

● ΟΙ ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΙ λόγοι τῆς γενικῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Γῆς, εἶναι κατά τούς εἰδικούς τοῦ ΟΗΕ, οἱ ἀκόλουθοι: Ἡ βελτίωση τῶν ὅρων ζωῆς, ἡ τελειοποίηση τῶν μέσων ἀγροτικῆς καί βιομηχανικῆς παραγωγῆς, ἡ αὔξηση τῶν μέσων διανομῆς τῶν ἀγαθῶν δυνάμει τῶν ὁποίων μποροῦν νά ἀντιμετωπίζωνται σήμερα τελεσφόρα οἱ θεομηνίες, οἱ σιτωδίες καί οἱ ἐπιδημίες, ἡ πρόοδος τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης κλπ.

● ΟΤΑΝ ΜΙΛΑΜΕ σήμερα γιά πληθυσμιακή αὔξηση, ἐννοοῦμε κυρίως αὔξηση τῶν γεννήσεων καί μείωση τῆς θνησιμότητος. Ἡ τελευταία αὐτή χρειάσθηκε στήν Εὐρώπη, κάπου πενήντα χρόνια γιά νά πέση ἀπό 30—35 τοῖς χιλίοις στό σημερινό ποσοστό τῶν 12—18 τοῖς χιλίοις στίς προχωρημένες χῶρες, ἐνῶ ἡ φθίνουσα τάση τῆς θνησιμότητος στίς ὑπανάπτυκτες χώρες εἶναι ἀκόμα ἀβέβαιη.

● ΥΠΟ τήν αἰγίδα τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν, ὁ διευθυντής τοῦ Διεθνοῦς Πληθυσμιακοῦ Προγράμματος, ὁ καθηγητής Τζ. Μάγιον Σταῖκος διεμήργησε τελευταῖα μιά ἄλλη ἔρευνα σέ 25 χώρες τοῦ κόσμου, προκειμένου νά ἐξακριβώση τίς ἀπόψεις πού ἐπικρατοῦν μεταξύ τῶν διαφόρων τμημάτων τοῦ πληθυσμοῦ γύρω ἀπό τό σημαντικώτατο αὐτό θέμα τῆς πληθυσμιακῆς ἀναπτύξεως.

● ΟΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ διατυπώθηκαν ἔτσι, ὥσπε νά ἀπευθύνωνται σέ δυό τύπους ἀνθρώπων: στοῦς μορφωμένους πού ἀποτελοῦν τήν ἀφρόκρεμα κάθε ἔθνους καί στή μεγάλη μάζα τοῦ πληθυσμο